

TEPLÁRNÍK

Čtvrtletník pro zaměstnance Plzeňské teplárenské, a.s.

3/2009

PLZEŇSKÁ
TEPLÁRENSKÁ
Více než energie

Přísloví

Vhodné přísloví nebo úsloví se najde skoro na všechno a není radno se jimi úplně vždycky řídit, protože občas si protřečí.

Řekněme si třeba: „Co můžeš udělat dnes, neodkládej na zítřek“ a hurá do práce. Ale z druhé strany zazní: „Pomalou, ale jistě“. Co teď s tím?

Jiné přísloví říká: „Ševče, drž se svého kopyta“. Ševci se ho drželi, ale přišel Baťa a měli po ševcovině.

To vztahují i na nás. Když se před lety rozhodovalo o dalším vývoji plzeňské teplárny, bylo slyšet hlasy nabádající k setrvání u klasického teplárenství. Zvítězilo řešení s kogeneračním blokem a bylo to dobře. Toho dosavadního kopyta jsme se tehdy tak úplně nedrželi a teď to všichni vidíme ve svých peněženkách.

Pohled do budoucna říká, že s klasickým palivem to bude zlé. I když se podaří prorazit tzv. těžební limity, velkým otázkám je budoucí cena uhlí. Podobné je to i s dřevní štěpkou pro naši „zelenou výrobu“ – její zdroje nejsou nekonečné a dlouhodobý cenový předpoklad není úplně radostný.

Tak zkusíme částečný obrat od toho nejsympatičtějšího paliva, voňavého dřeva, k tomu nejvíce páchnoucímu – komunálnímu odpadu. Bude jediné dobře, když jeho spalování přestaneme chápat jako likvidaci, ale naopak jako energetické využití. Pojem „likvidace“ se ocitá na vedlejší koleji.

Ministerstvo průmyslu spolu s Ministerstvem zahraničí předložilo před pár dny vládě energetickou koncepci České republiky na několik příštích desetiletí. Není to radostné čtení, protože velmi často opakovaně je tam slovo RIZIKO. Pokud nebudeme v naší zemi velmi obezřetní, staneme se v energetice zcela závislími na cizích zdrojích.

Do té skutečně velké energetiky a dlouhodobých plánů může producent tepla a elektřiny formátu Plzeňské teplárenské promlouvát jen velmi potichu, něco ale přece jen udělat můžeme. Tak jako už dokážeme vyrobit přibližně pětinu elektřiny z biomasy, dokážeme určitě vyrábět energii i z odpadu a o kousek snížit naši energetickou závislost nejen na zahraničí, ale i na místních uhelných zdrojích a snad už na nově se rodících „biobaronech“, kteří chtějí parazitovat na dřevní štěpce.

V přípravě výstavby spalovny jsme zdolali jednu velkou překážku – dokázali jsme přesvědčit Chotimkovské občany, že jim nechceme škodit. Že postavíme špičkové zařízení s minimem emisí a že se jim spalovna za humny ekonomicky náramně vyplatí. Uvěřili nám a my je v žádném případě neklameme. Zdolali jsme jednu překážku, přirovnal bych ji k Taxisovu příkopu, ale to ještě není vítězství, závod bude ještě dlouhý.

Abychom za nějakých pět nebo šest let symbolicky prohráli cílovou pásku, k tomu budeme jistě potřebovat nákup nějakých posil, řečeno fotbalovou hantýrkou. Ale nejvíc práce bude muset zastat dosavadní teplárenský kádr. Vedení společnosti tady velmi spoléhá na erudici a nadšení zaměstnanců, tak jako tomu bylo při využívání biomasy. Nikdo v České republice si s tímto problémem nedokázal poradit lépe než teplárenníci v Plzni! V tomto oboru hrajeme neextraligu, ale ligu mistrů. A tak až dokončíme rostoucí „zelený blok“, stojí před námi úkol jménem spalovna.

Doneslo se mi, že někteří se prý už dokonce těší.... ?

Tomáš Drápela
generální ředitel
Plzeňská teplárenská, a.s.

Senátorská návštěva

Senátní podvýbor pro energetiku, který ovlivňuje především podobu zákonů o energetice, absolvoval letos v létě své výjezdní zasedání u nás, v Plzeňské teplárenské. Zatímco média přinesla o této události zprávy zcela oficiální, my si můžeme dovolit nahlédnout i za oponu.

„Moji senátoři kolegové se chtěli seznámit přímo na místě s provozem jedné z nejlepších tepláren v České republice, která je známá svým ohleduplným přístupem k životnímu prostředí a využíváním biomasy k energetickým účelům“, citoval například předsedu podvýboru Jiřího Bise 22. července Plzeňský deník.

Prohlídka provozu, v němž se biomasa připravuje ke spalování, senátory přesvědčila, že úspěchy Plzeňské teplárenské ve využívání biomasy nejsou ani zadarmo, ani bez práce. Během necelých deseti let investuje teplárna do využívání biomasy více než miliardu korun a většina zařízení, například sušička biomasy, je výsledkem vlastního technického řešení.

„Netušila jsem, že je práce s biomasou tak složitá a obtížná“, citovala senátorku Soňu Paukertovou už 16. července Mladá fronta DNES.

Diskuze mezi senátory a představiteli tepláren, kteří na jednání do Plzně přijeli, směřovala především k otázkám cen a jejich regulace.

Podle generálního ředitele plzeňské teplárny Tomáše Drápely je už regulace cen tepla téměř zbytečná. „Ceny tepla se tvoří ve zcela tržním prostředí. Pokud bychom cenu neúměrně zvýšili, přišli bychom o své zákazníky. Ti by se od nás odpojili a postavili si svůj vlastní lokální zdroj

Senátorská návštěva přilákala pozornost plzeňských novinářů.

tepla. V Plzni máme ceny, které mohou s přehledem konkurovat jiným zdrojům tepla.“, řekl novinářům generální ředitel naší teplárny T. Drápela.

Jeho názor potvrdila i senátorka Paukertová: „Pocházím z Jablonce a za gigajoul tepla se u nás platí přes 600 korun, tedy téměř dvojnásobek, co v Plzni. A lidé už hledají jiné způsoby vytápění.“ – to napsalo 12. 8. 2009 Právo.

Jenže jednání mělo i další část, méně oficiální, a z něho může už citovat pouze Teplárník.

Během návštěvy v Prazdroji vyslovil například ředitel Tepláren Brno (a šéf Teplárenského sdružení ČR) Alexej Nováček především znepokojení nad tím, že ceny iva nejsou regulované, a přípitek uvedl slovy: „Za nás, za gas“ – v Brně se totiž topí plynem.

to být někdo externí, protože pokud je Teplárníkovi známo, zatím nezačínáme nikoho z vietnamské komunity.

Řeč přišla i na vysoké zisky Plzeňské teplárenské a z toho vyplývající daňové povinnosti vůči státní pokladně. Senátor Petr Pakosta to prohlásil za mrhání našimi prostředky a nabídl rady jak tyto daňové povinnosti „optimalizovat“ (přeloženo do srozumitelné češtiny – co nejvíce snížit). „To jsou dobré rady, pane senátore“, odpověděl mu náš generální ředitel T. Drápela. „Jenomže rozdíl

Kam jít po práci, než do Prazdroje.

Při diskusi o využívání tzv. obnovitelných zdrojů, v němž nemá Plzeňská teplárenská v ČR sobě rovného, upozornil náš výrobní ředitel Zdeněk Dongres na obdivuhodné nabídky biomasy, které se mu dostávají na stůl – například slámu z rýže. Musel

mezi námi je v tomto případě hlavně v tom, že vy máte imunitu a já ne!“

Jak vidno, probíhala druhá polovina senátorské návštěvy v Plzeňské teplárenské vskutku v přátelském duchu.

Tiše, pšt... Říká se tomu lobování.

Začíná se zelenat

Když se odvolává na přísloví a úsloví generální ředitel, zkusme to také. Trochu jsme si to naše v titulku upravili, dali jsme formu času budoucího. Kolem rychle rostoucího ekologického „zeleného“ výrobního bloku chodíme sice každý den, ale zeleného na něm zatím není vůbec nic – normální průmyslová stavba, která běžný provoz Plzeňské teplárenské spíše komplikuje. Jenže přes zimu dostane zelené vnitřnosti a také zelený kabát.

Ty komplikace začínají už na vrátnici, moderně řečeno - v recepci. Paní Koláčková, která tam vládne, si Teplárníkovi postěžovala, že zvládnout nával externích pracovníků každé ráno před šestou je na hranici lidských sil. Také se jich na stavbě pohybuje dnes a denně kolem stovky, někdy dokonce 130. Počet „zaměstnanců“ tak naroste o polovinu oproti běžnému stavu - a vlastně o víc, vzhledem k provozu ve směnách.

Dodavatelem stavebních prací je sice firma Metrostav, ale ta si na subdodávky přirozeně najímá řadu jiných firem a tak není divu, že

▲ Rotor naší nové turbíny na vyvažovačce ve zkušební Škody Power. Bude se otáčet 8100 krát za minutu.

s mnoha jejich zaměstnanci je obtížné se domluvit (pokud jste kdysi nejezdili pravidelně na dovolenou do Rumunska ?). V recepci to fakt nemají lehké, ale nějak to zvládají.

Dalším problémem je, že stavba probíhá za plného provozu teplárny, ale některá nová zařízení je

Vypadá to chaoticky, ale už začátkem příštího roku získá nová strojovna důstojnější podobu.

řeba na ta stávající připojit. Třeba transformátory – kvůli nim musela PT na čas téměř zastavit dodávku elektrické energie, tvrdí šéf výstavby Vlastimil Borekovič.

Zelený kabát, neboli opláštění, bude ve dvou odstínech zelené. To je to nejjednodušší a nejsrozumitelnější. Vyráží z odborníků nějakou lidskou řeč o průběhu stavby je ovšem obtížnější. Zkusme jejich mluvu přeložit pro laiky.

dokončení na straně 2

Decentní oslava

Některým nezodpovědným jedincům prý přišlo líto, že jarní oslava patnáctého výročí vzniku Plzeňské teplárenské Na Spilce byla jen pro „vipky“ (V.I.P. – osoby velmi významné) a nikoliv pro zaměstnance. V pátek 2. října jsme si to mohli všichni vynahradiť.

Plzeňský Parkhotel patří mezi noblesní plzeňské podniky a leží poněkud stranou běžného ruchu. Teplárníky uvítal hned ve vchodu

Drápela. Nejdříve stručně přivítal všechny hosty, ale pak se převtěřil do cukráře a začal porcovat velký

zily. Objektív zachytil například kuchaře Parkhotelu Františka Egera, jak nabízí zájemcům krásně vypečené selátko. O víno se postaral nový objev z teplárenských akcí na různých místech republiky, Zdeněk Fojtík z Čejkovic.

Petr Spálený a podrhl tím slavnostní charakter oslavy.

Příznějme si ale, že oslava v Parkhotelu neměla, zejména v závěrečných fázích, ten opravdový teplárenský „brink“. Atmosféra

nanců si na oslavu přivedla i svou „druhou polovičku“ a musela se tudíž držet poněkud zpátky.

Vzhledem k charakteru oslavy jsou tentokrát volně přístupné

osvěceny transparent „Plzeňská teplárenská – 15 let“, aby nikdo nebyl na pochybách a zbytečně nebloudil.

Úvodním bodem programu byl pověřen generální ředitel Tomáš

dort s logem naší společnosti a patnácti svíčkami. Nejmlsnější teplárníci se k němu seběhli během minuty.

Jak už bývá zvykem na teplárenských akcích, hlad ani žízeň nehro-

Kvalitu nabízených vín kontrolovala ještě před konzumací Helena Těthalová, která byla organizační duší celého večera. Na pódiu se kromě výborné taneční kapely OKIII BAND objevil i starý bard

byla formována důstojným prostředím Parkhotelu, který není žádnou „dupárnou“ a všichni se chovali podstatně decentněji, než jindy bývá zvykem. Zlí jazykové ovšem tvrdí, že to bylo dáno především skutečností, že spousta zaměst-

i fotografie z jejího průběhu. H. Těthalová je prý pověsila na náš teplárenský web.

Začalo se ale proslýchat, že mnozí se už těší na předvánoční oslavu 10. prosince v Alfě – „to prej bude jiný kafe!“ Odtud budou fotky tajně.....

Začíná se zelenat

dokončení ze strany 1

Kotel

Kotel je už z velké části postaven a vzhledem k plánovanému palivu (biomase) se od standardních kotlů přece jen poněkud liší. Horolezec by jeho stavbu asi nazval „prvovýstupem“. Postaven je už také elektrofiltr pro filtraci spalin, je instalován kouřový ventilátor.

Strojovna

Dokončena je turbostolice, už je namontován kondenzátor. Velkou atrakcí bude 16. listopadu instalace turbíny. Bude smontována ve Škodě Power a vsunuta do strojovny otvorem ve střeše. Turbína byla ve Škodovce zkontrolována ing. Boreckým v polovině října, proběhlo vyvažování rotoru a zdá se, že je všechno v pořádku. Je to takové malé kotátko, ale svižné – jeho otáčky budou standardně 8017 za minutu. Stávající turbíny v Plzeňské teplárenské mají tři tisíce.

Chlazení

Hotovo je skoro úplně potrubí chladicí vody od chladicí věže k nové turbíně.

Mezistrojovna

Laik se diví, že něco jako „mezistrojovna“ existuje, ale prý jsou to rozvodny a systém kontroly a řízení, provozní zásobník paliva a dopravní cesty paliva. Provozní zásobník prý slouží k plynulému přísunu paliva do spalovací komory. Už se montuje.

Venkovní rozvodna

Stavební práce jsou prakticky dokončeny, vývodové i odbočkové trafo jsou usazeny, úspěšně proběhla odstávka rozvodny a připojení nové technologie do venkovních linek.

„Před vánocemi se na všech zařízeních začnou provádět zkoušky“, slibuje V. Borecký a upřesňuje uvedení do provozu na únor až březen příštího roku. Finální termín je jaro 2010.

Dovolená s delfínem

První číslo našeho teplárenského čtvrtletníku vyšlo v prosinci 2001. Na jeho čtvrté straně jsou dvě fotografie správce měření a regulace Radka Černého. Na jedné je poněkud zakaboněný, na druhé třímá v ruce obří model letadla. Za těch skoro osm let nepovyrostla jen Plzeňská teplárenská, ale také lidé v ní. S některými pak povyroستly i jejich koníčky.

„Odmala má člověk nějaký sen. Já jsem chtěl létat a dostal jsem se k tomu až v roce 2005, kdy jsem si udělal pilotní průkaz“, usmívá se Radek. Před tím ovšem létal s leteckými modely těch největších rozměrů s rozpětím křídla až tři metry. Postupoval s nimi od spodních míst výsledkových listin, až nakonec vyhrál celý seriál závodů a nebylo už kam pokračovat. Modelářina ale byla dobrým základem pro skutečné létání. A tak si pořídil ultralehké

„Na létání je nejnebezpečnější cesta autem na letiště a zpátky z letiště“, vtipkuje Radek dále. „Je docela zábavné zaletět si na oběd do Klatov nebo na kávu do Mostu. Člověk si takovým létáním vytvoří síť docela dobrých kamarádů, kteří mají stejného koníčka.“

A právě kamarádi přispěli k letošní poněkud extravagantní dovolené R. Černého. V Žatci provozují nadšenci dvojmístný vojenský cvičný proudový letoun L-29 Delfín. Legen-

Archivní foto z roku 2001.

série na světě. Žatecký Delfín byl vyroben v roce 1969, ale létá stále jako nový a proto se stal pro našeho teplárenského pilota dalším vzdušným lákadlem. Absolvoval na něm kurz a během dovolené ho poprvé pilotoval.

„Byl to samozřejmě zážitek nového druhu, byla zapotřebí trochu větší příprava, protože pilotáž na stíhačce je přece jen trochu jiná. Například osm vteřin trvá, než se proudový motor Delfína rozběhne z volnoběhu na plný výkon. Je třeba velká předvídavost.“

K létání patří tak trochu také fotografování a v hledáčku Radkova fotoaparátu se už ocitla i Plzeňská teplárenská, nad kterou prý létá poměrně často.

„Někdo dá peníze od zaměstnavatele na dovolenou v Řecku nebo Chorvatsku, já jsem si raději zalétal.“, uzavírá naše povídání správce měření a regulace Plzeňské teplárenské Radka Černý. Dušoval se, že airbus vyzkoušet nehodlá, ale věřte mu to..... ?.

Instruktor Jiří Janiček (vpravo) gratuluje Radkovi Černému po první pilotáži L 29 Delfín.

letadlo, „second hand“ z Kanady. Není sice o mnoho větší než největší model (má rozpětí osm metrů), ale má vzletovou hmotnost 450 kg, uveze dvě osoby a vydrží ve vzduchu čtyři a půl hodiny. Motor, čtyřválcový boxer o 80 HP, mu dává rychlost až 240 km/hod. Přistává se ve 110 kilometrech.

„Dá se s ním přeletět tam a zpátky republika. Ze vzduchu jsem zjistil, že máme docela hezkou zemi a bezvadné je, že se nedá zabloudit. Jak narazíte na hory, je třeba otočit a letět zpátky“, vysvětluje humorně R. Černý své pojetí letecké navigace.

Létá se obvykle v letové hladině 300 až 600 metrů nad zemí, do 1700 metrů se létá bez velkých administrativních náležitostí a byrokratických povolení.

Foto: Radek Černý ▶

Trocha poezie (a meteorologie) nikoho nezabije

Nad lesy je mlha asi přece jen krásnější, ale i kolem komína má své kouzlo. Existuje jí řada druhů – mlha předfrontální, frontální i zafrontální, mlha městská (smog) a mlha advektivní. V našem případě se jedná o mlhu radiační, ale není třeba se děsit, s radioaktivitou nemá nic společného. Vzniká následkem nočního ochlazení vzduchu přiléhajícího k zemskému povrchu. Toto podloží se ochlazuje důsledkem dlouhovlnného vyzařování. Teď na podzim se buď dopoledne rozpadá, nebo se změní na obláčnost typu stratus se základnou 100 až 300 metrů, tedy někde kolem vrcholu našeho komína. V pátek 25. září se, jak je zřejmé z obrázku, rozpadla.

Teplárník, čtvrtletník pro zaměstnance. Vydává Plzeňská teplárenská, a. s.
• Redakční práce: Jaroslav Hudec
• e-mail: hudec@dosveta.cz
• tel.: 777 339 262